

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS-BEHANDLER	MØTE-DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	RA	25.08.21	22/21

Behandling av saken:

Saksnr.: 22/21
Utvalg: Kontrollutvalget
Kommunestyret

Møtedato:
25.08.21

Forvaltningsrevisjonsrapport; Drift og vedlikehold på teknisk

Saksdokumenter:

- Forvaltningsrevisjonsrapport av 11.08.21 - – utarbeidet av Revisjon Midt-Norge SA, vedlagt

Bakgrunn:

Med bakgrunn i kommunestyrets vedtak i sak 49/20 Plan for forvaltningsrevisjon 2020 – 2024, og kontrollutvalgets innstilling i saken, ble første prioriterte prosjekt bestilt; «Teknisk drift – Vedlikehold og drift av eiendom, vei vann og avløp»

Bestillingen baserte seg på kontrollutvalgets saksutredning og behandling av risiko- og vesentlighetsvurderinger for Rennebu kommune. I begrunnelsen kom det frem at KOSTRA-tallene viser at kommunen bruker lite midler på området, og at man ønsket å få økt kunnskapsnivået om disponering.

I bestillingsmøtet kom man frem til ytterligere punkter:

Rennebu kommune bruker i stor utstrekning egne folk og ressurser til vedlikehold og drift. Siden kostnadsnivået er lavt stilles det spørsmål om:

- *Brukes ressursene riktig, og hvordan disponeres de?*
- *Føres alle kostnader for bruk av egne folk i regnskapet?*
- *Besitter kommunen nok kompetanse til vurderingene som gjøres? Eller for å si det på en annen måte; tas beslutningene på godt nok grunnlag?»*

I behandlingen av prosjektplanen i kontrollutvalgets møte den 11.11.20, kom utvalget frem til problemstillingene som er gjengitt nedenfor.

Forvaltningsrevisjonsrapporten er lagt frem i henhold til oppgitt tidsplan og bestilling.

Problemstillinger:

Revisor har formulert følgende 3 problemstillinger med underpunkter som utgangspunkt for forvaltningsrevisjonen:

1. *Hvilken grad har Rennebu kommune gode systemer for planmessig/verdibevarende vedlikehold av kommunens bygningsmasse?*
 - a. *System og målsettinger for vedlikehold av kommunens bygningsmasse, herunder dialog med brukere av kommunale bygg.*
 - b. *Oversikt over bygningsmasse og tilhørende behov.*
 - c. *Planer med prioriteringer for vedlikehold av kommunens bygningsmasse.*

2. *I hvilken grad har Rennebu kommune gode systemer for planmessig vedlikehold og oppgradering av vei, vann og avløp?*
 - a. *System og målsettinger for vedlikehold av vei, vann og avløp.*
 - b. *Oversikt over infrastruktur og tilhørende behov.*
 - c. *Planer med prioriteringer for vedlikehold av vei, vann og avløp.*
3. *Er KOSTRA-rapporteringen innen eiendom, vei, vann og avløp utført i tråd med gitte retningslinjer?*

I rapporten har revisor beskrevet selvkost innen de undersøkte områdene i forkant av problemstillingene. I den beskrivende delen er det sett på prisutvikling og årsaker til svingninger i selvkostfond, gebyrer og behov. Dette utgjør en del av grunnlaget for den videre undersøkelsen i problemstilling 2. Kontrollutvalget har gitt revisor tilbakemelding på at de ønsker at første problemstilling også omfatter kjøretøy.

Avgrensninger:

Undersøkelsen har en bred tilnærming innen flere ulike fagfelt, noe som setter begrensninger på hvor dypt undersøkelsen går innen de ulike områdene. Revisor har avgrenset undersøkelsen til å se på systemene og rutineene kommunen har for å håndtere kommunens bygningsmasse og vedlikehold og oppgradering av vei, vann og avløp.

Revisors hovedkonklusjon:

Revisor har konkludert for hver problemstilling. Oppsummeringen fra rapporten er gjengitt nedenfor (fra Sammendrag, s. 4 og 5).

1. *I hvilken grad har Rennebu kommune gode systemer for planmessig/verdibevarende vedlikehold av kommunens bygningsmasse?*

Revisor konkluderer med at kommunen i liten grad har gode systemer for planmessig/verdibevarende vedlikehold av kommunens bygningsmasse. Denne konklusjonen bygger på at man har et system for bygg som ikke benyttes, og kommunen har ikke målsettinger for vedlikehold av kommunens bygningsmasse. Det er dialog med brukere av kommunale bygg, og brukerne opplever den direkte dialogen med vaktmesterne som tett og god. Kommunen har i noen grad oversikt over bygningsmasse og tilhørende behov, men mangler formell oversikt over ledig areal. Kommunen har kortsiktige planer med prioriteringer for vedlikehold av bygningsmassen. Politikerne bør i større grad få mer informasjon om status for vedlikeholdsbehov av bygg og kjøretøy for å kunne fatte vedtak på et tilstrekkelig grunnlag.

2. *I hvilken grad har Rennebu kommune gode systemer for planmessig vedlikehold og oppgradering av vei, vann og avløp?*

Revisor konkluderer med at kommunen i noen grad har gode systemer for planmessig/verdibevarende vedlikehold av vei, vann og avløp. Denne konklusjonen bygger på at man har system for vann og avløp, men mangler en god oversikt for vedlikeholdsbehovet innen vei. Det er ingen målsettinger for vedlikehold av vei, vann og avløp. Kommunen har kortsiktige planer med prioriteringer for vedlikehold av vei, vann og avløp. Kommunen arbeider med en ny hovedplan for vann. Revisor går ut fra at denne vil bidra både med målsettinger for området samt en mer langsiktig planlegging av vedlikehold og investeringer på området. Politikerne bør i større grad få mer informasjon om status for vedlikeholdsbehov innen vei, vann og avløp for å kunne fatte vedtak på et tilstrekkelig grunnlag.

3. *Er KOSTRA-rapporteringen innen eiendom, vei, vann og avløp utført i tråd med gitte retningslinjer*

Her konkluderer revisor med at KOSTRA-rapporteringen i noen grad er utført i tråd med gitte retningslinjer.

Kommunen har mangler på flere områder innen KOSTRA-rapporteringen, eksempelvis når det gjelder å oppnevne stedfortreder for å sikre mindre sårbarhet, informere om mulighet for bistand fra eksterne, manglende evaluering av rapportering og lite dokumentasjon av tall utover regnskapet.

Kommunen har en komplisert og detaljert modell for fordeling i regnskapet. Det budsjetteres på fellesfunksjon og fordeles etter bruk. Dette kan indikere at det er lite planlegging i forkant på den enkelte funksjon. Revisor har ikke kontrollert om fordelingene i regnskapet er riktige. Revisor har ikke data som tilsier feilrapportering, men det bør vurderes om art 620 er riktig å benytte for fordeling av lønnsutgifter. Dersom kommunen setter inn tiltak på de ovenfor nevnte manglene, vil risikoen for feilrapportering reduseres. Feilrapportering til KOSTRA kan medføre et feil bilde av kommunen, et dårligere sammenligningsgrunnlag, dårligere datagrunnlag ved bruk av KOSTRA og feilaktig iverksatte tiltak hvis man har lagt KOSTRA-tallene til grunn.

Revisjonens anbefalinger:

På bakgrunn av sine funn har revisjonen følgende anbefalinger til kommunedirektørens videre arbeid:

1. Kommunen bør ha systemer som gir god oversikt over vedlikeholdsbehovet innen bygg.
2. Kommunen bør sørge for tilstrekkelige ressurser og kompetanse for å kunne ta i bruk fagsystem innen bygg.
3. Kommunen bør etablere en oversikt over areal i kommunale bygg som ikke er i bruk.
4. Kommunen bør etablere system for å ha oversikt over vedlikeholdsbehov på veiene.
5. Politikerne bør få mer informasjon og kunnskap om behov innen bygg, vei, vann og avløp for å kunne fatte vedtak basert på et tilstrekkelig kunnskaps- og datagrunnlag.
6. Kommunen bør etablere tilstrekkelige rutiner for KOSTRA-rapporteringen, iht. revisors vurderinger i kapittel 5.4.

Kommunedirektørens uttalelse:

Kommunedirektøren sine uttalelser er vedlagt rapporten, og er delvis tatt inn. Uttalelsen er verdifull i forhold til revisors funn fordi den gir en bredere forståelse for administrasjonens holdning og handlemåte.

Sekretariatet har kommentarer til to av kommunedirektørens punkter:

- Pkt 1.4. om oppfølging av forvaltningsrevisjon for «*Kommunens fastsetting av gebyrer og behandlingstid for tjenestene oppmålingsforretninger og byggesak*». Oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen ble behandlet av kontrollutvalget i sak 03/21 den 27.januar. Kontrollutvalget tok kommunens tilbakemelding om

iverksettelse av tiltak til orientering, og vurderte det dithen at anbefalingene i forvaltningsrevisjonen er fulgt opp.

- Kap 7 Konklusjoner

Det bør stilles spørsmål ved om kommunedirektøren mener at revisjonens anbefaling nr. 1, 2 og 3 (de tre første kulepunktene i rapporten på side 5) ikke er nødvendig/ønskelig dersom ressursene ikke økes. Dersom det er tilfelle, må ressurstilgang sees i sammenheng med anbefalingene.

Saksvurdering:

Sekretariatet er av den oppfatning at Revisjon Midt-Norge SA har gitt en rapport som samsvarer med kontrollutvalgets mål med forvaltningsrevisjonen.

Kontrollutvalget ønsket å få belyst kommunen sin bruk av midler innen teknisk siden KOSTRA-tallene viser et lavt kostnadsnivå. Man var også opptatt av om ressursene brukes riktig, og hvordan de disponeres. Videre ønsket utvalget å få et svar på om alle kostnadene for bruk av egne folk i regnskapet føres riktig og om beslutningene tas på gode nok grunnlag.

Det kan stilles spørsmål ved om kontrollutvalget ba om at innkjøp av biler, tilhengere og utstyr skulle vurderes på bakgrunn av at det blir kjøpt brukt fordi man ikke har råd til å kjøpe nytt. Meningen var kanskje å få en vurdering av om kjøp av brukt utstyr er riktig bruk av midler. Dette kan utvalget gjerne diskutere i møtet for å utdype hensikten.

Det er viktig å merke seg at undersøkelsen har en bred tilnærming innen flere ulike fagfelt og kommer derfor med anbefalinger som går på systemer, ressurser og tydelige målsettinger.

Sekretariatet deler revisors generelle inntrykk på side 54 i rapporten;

«Revisors generelle inntrykk er at teknisk drift bør etablere en tydelig målsetting for vedlikeholdsarbeidet sitt, noe som igjen vil gi et godt grunnlag til budsjettet og gjennomføring av det praktiske arbeidet. Dette gjelder både det som skal gjøres på kort og lang sikt. Målsettingene skal bidra til en bedre strategisk styring for politikerne og bedre informasjon til disse, samt forenkle prioriteringen mellom arbeidsoppgaver på kort sikt. Revisor har inntrykk av at teknisk i dag mangler overordnede føringer for sitt arbeid. Dette forplanter seg nedover i organisasjonen og gir et noe kortsiktig ad hoc-vedlikehold av spesielt bygg og vei. Gode overordnede føringer vil kunne legge et godt grunnlag for en stødig forvaltning innen teknisk, herunder et vedlikehold og drift av bygg, vei, vann og avløp som i større grad bevarer kommunens verdier. Det er forbedringspotensial i å sikre mer og bedre informasjon til politikerne om status for bygg og anlegg, både for å skape forståelse for behovet og sikre prioritering av riktige tiltak.»

Denne betraktningen er en god oppsummering for hvordan kommunens administrasjon og politikere kan bruke funnene i rapporten til å utvikle tiltak som skaper bedre styring og ressursutnyttelse.

Dersom man ikke velger å øke ressursene, så bør det vurderes om det har en sammenheng med kommunedirektørens uttalelse som er merket med «Kap 7 Konklusjoner» (gjengitt i siste kulepunkt i dette saksfremlegget under Kommunedirektørens uttalelse).

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til rapporten og videresender den til kommunestyret for endelig behandling.

Sekretariatets forslag til innstilling:

Forvaltningsrevisjonsrapporten «*Forvaltningsrevisjonsrapport; Drift og vedlikehold på teknisk*» av 11.08.21 tas til etterretning.

Rennebu kommune følger revisors anbefalinger og kommunestyret ber kommunedirektøren om at:

1. Kommunen bør ha systemer som gir god oversikt over vedlikeholdsbehovet innen bygg.
2. Kommunen bør sørge for tilstrekkelige ressurser og kompetanse for å kunne ta i bruk fagsystem innen bygg.
3. Kommunen bør etablere en oversikt over areal i kommunale bygg som ikke er i bruk.
4. Kommunen bør etablere system for å ha oversikt over vedlikeholdsbehov på veiene.
5. Politikerne bør få mer informasjon og kunnskap om behov innen bygg, vei, vann og avløp for å kunne fatte vedtak basert på et tilstrekkelig kunnskaps- og datagrunnlag.
6. Kommunen bør etablere tilstrekkelige rutiner for KOSTRA-rapporteringen, iht. revisors vurderinger i kapittel 5.4.

Kommunedirektøren rapporterer til kontrollutvalget om iverksatte tiltak innen 01.01.22.

Behandling:

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

Kommunestyrets vedtak: